

ШКОЛА ЛІДЕРІВ «ЯК ВЕСТИ ЗА СОБОЮ?»

(авторська програма)

(з досвіду роботи Ротмістрівської загальноосвітньої школи I-III ступенів

Смілянської районної ради, Черкаської області)

Автор:

Малік Наталія Володимирівна,

педагог-організатор

Ротмістрівської загальноосвітньої

школи I – III ступенів

Смілянської районної ради

Черкаської області

Рецензент:

Вдовіченко Валентина Андріївна,

методист районного методичного кабінету

відділу освіти Смілянської районної

державної адміністрації Черкаської області

Анотація

Програма висвітлює роботу Ротмістрівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів Смілянської районної ради, Черкаської області щодо розвитку творчої і соціальної ініціативи молоді, соціально-комунікативних здібностей учнів-лідерів, засвоєння методів організаторської роботи, прийомів ефективного спілкування та взаємодії через діяльність органів учнівського самоврядування, роботу лідерських груп.

Розрахована на заступників директорів шкіл з виховної роботи, педагогів-організаторів, класних керівників.

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка.....	4
2. Зміст програми	7
3. Очікувані результати	11
4. Бібліографія	1

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Як майбутні повноправні громадяни, діти і молодь потребують стимулюючої участі в соціальному житті для розвитку самоповаги та соціальної компетентності. Листом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України затверджено план дій на виконання Державної цільової соціальної програми “Молодь України” на 2009-2015 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 28.01.2009 №41, та відповідного наказу МОН від 24.02.2009 №168 Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України, органами управління освітою, педагогічними колективами навчальних закладів проводиться значна робота, спрямована на формування соціальної активності та громадянської самосвідомості молоді через розвиток органів учнівського

врядування. Саме учнівське самоуправління відіграє провідну роль в набутті особистісного досвіду демократичних стосунків. В кожній школі є свій лідер самоуправління: президент, гетьман, командир, тобто людина, яка стоїть попереду і відповідає не тільки за себе, але й за тих, кого вона поведе, відповідальна за справу, для якої вона опинилася попереду. Розуміння механізмів відносин у групі і колективі, вміння подібатись і вести за собою – декому щедро дані від природи.

Але є лідери за якими чомусь не йдуть. І це «чомусь» залишається для них загадкою, є причиною розчарувань в собі і своїх можливостях, не кажучи вже про втрату авторитету, про багато справ, які так і не відбулися, про нереалізовані задуми і «завалені» заходи.

Більшість цих негараздів відбувались і відбуваються через те, що деякі обрані лідери просто не знають як вести за собою, як бути ЛІДЕРОМ.

Лідерами не народжуються, лідерами стають. Лідерська обдарованість – це і володіння якоюсь цінністю, важливою для суспільства, і видатна здатність встановлювати конструктивні взаємовідносини з іншими, як з однолітками, так і з людьми старшого віку. Лідерство характеризується, перш за все, зверненням уваги на людину і має безпосереднє відношення до механізмів людських стосунків. Воно полягає в умінні бачити і використовувати особливості індивідуальності іншої людини, її особистісні і інтелектуальні ресурси.

Одним з важливих навиків лідера є вміння спілкуватися. Геніями спілкування є люди, які володіють душевним спокоєм, почуттям гумору, непідробним інтересом до людей, артистизмом, позитивною енергетикою і вмінням при цьому провести агресивну атаку, сказати «ні» нікого при цьому не образивши.

Навчання через практику, навчання через участь – важливі інструменти для становлення особистості підлітка, здатного для саморозвитку й конструктивної взаємодії з однолітками.

Одним з осередків формування у лідерів управлінського мислення, інтуїції та організаційної імпровізації – є постійно діюча дитяча організація – Школа лідерів «Як вести за собою»

Мета програми: допомогти керівникам організації у проведенні органами учнівського самоврядування різноманітних форм колективних творчих справ; сприяти формуванню демократичних якостей представників органів учнівського самоврядування, культури спілкування та побудови міжособистісних стосунків у колективі, розкрити можливості дітей в організації однолітків; виховувати вміння міжособистісного спілкування, доброзичливості, відповідальності за доручену справу, здатності до самоаналізу, самооцінки; формувати здатність об'єктивно оцінювати себе і роботу інших; розвиток уміння та навичок організації оптимального спілкування, конструктивної взаємодії.

Завдання:

- збільшувати самоповагу лідерів, усвідомлення ними своєї цінності як особистості;
- актуалізувати ціннісно-мотиваційну сферу підлітків на досягнення успіху;
- знайомити з методами організаторської роботи;
- навчати вмінню знаходити вихід у скрутних обставинах, вирішувати проблеми, приймати відповідальні рішення;
- розвивати вміння і навички оптимального спілкування;
- стимулювати толерантне, неупереджене і доброзичливе ставлення до однолітків.

Основні поняття для засвоєння: лідер, лідерство, кодекс, самопізнання, толерантність, спілкування, проблема, життєві цінності, мета, план, гідна поведінка, активне слухання, повідомлення.

Заняття з лідерським активом поєднують різноманітні форми роботи: ділові зустрічі, рольові ігри, ігри на увагу, психологічні вправи, практичні вправи, хвилинки змагань, розважальні ігрові компоненти, вправи на

самостійне вивчення, організаційно-навчальні практикуми. тренінгові заняття, практичні лабораторії, майстер-класи, лідерські змагання. Кожен з лідерів має право на власну думку, на творчу ініціативу, на потребу до самовдосконалення.

Періодичність проведення занять: щомісяця

Зміст програми

№ п/п	Тема заняття	Мета заняття
1.	Заняття-знайомство «Ось і Я»	Допомогти визначити лідерські якості; дати змогу самостійно оцінити свої здібності стати організатором і натхненником життя в колективі.
2.	Ділова гра «Колектив починається з тебе»	Самоврядування допомагає дітям у самореалізації, самовираженні кожного з його представників. Потрібно дітям дати зрозуміти, що від колективу і від кожного з них особисто залежить, яким буде самоврядування і атмосфера в колективі.
3.	Заняття-практикум «Як вести за собою»	Навчати керівників організації та проведення органами учнівського самоврядування різноманітних форм колективних творчих справ; сприяти формуванню демократичних якостей представників органів учнівського самоврядування, культури спілкування та побудови міжособистісних стосунків у

		<p>колективі, розкрити можливості дітей в організації однолітків; виховувати вміння міжособистісного спілкування, доброзичливості, відповідальності за доручену справу, здатності до самоаналізу, самооцінки.</p>
4.	<p>Організаційно-навчальний практикум «Лідерство починається з самопізнання»</p>	<p>Визначити завдання лідера шкільного самоуправління як організатора, стимулювати групову згуртованість, емоційну підтримку; сприяти визначенню учасниками власних життєвих цінностей, орієнтирів, успіхів; надати учасникам можливість відчувати вагомість своїх переконань і життєвих цінностей.</p>
5.	<p>Психологічні вправи «Кожна людина унікальна»</p>	<p>Допомогти учасникам на основі аналізу проблеми формулювати цілі; продемонструвати учасникам як сприйняття проблеми визначає спроби її вирішити; допомогти усвідомити, що стилі за допомогою яких учасники вирішують свої проблеми у кожного індивідуальні. Підвести до розуміння, що навіть у однаковій ситуації кожен діє по-різному тому, що кожна людина – унікальна.</p>
6.	<p>Практичні вправи «Лідер – приймає рішення.»</p>	<p>Ознайомити учасників з технологією прийняття відповідальних рішень, сформулювати у них відповідальне ставлення до власних вчинків.</p>

7.	<p>Майстер-клас «Ораторське мистецтво»</p>	<p>Формувати у підлітків навички групової взаємодії та ефективного спілкування, довести необхідність знання лідером законів спілкування; показати механізми створення неефективної комунікації, виявити фактори, що впливають на спотворення інформації у процесі спілкування; з'ясувати уявлення учасників про вміння слухати; активізувати учасників до роботи в групі, тренувати увагу до дій іншого, вміти знаходити засоби невербального спілкування зрозумілі іншим.</p>
8.	<p>Лідерські змагання «Я вирішую проблеми»</p>	<p>Допомогти учасникам проаналізувати ситуацію щодо умов, необхідних для реалізації вказаної роботи; продемонструвати різниці в сприйнятті проблем різними людьми, відповідно в методах їх вирішення, проілюструвати схильності людей вирішувати проблеми у відповідності з особистими особливостями; дати відчуття духу конкуренції за право бути кращим: проаналізувати свою поведінку та свої відчуття у станах суперництва та співпраці.</p>
9.	<p>Підсумкове заняття «Я – Лідер!»</p>	<p>Закріплення досвіду, отриманого на заняттях; формування позитивної самооцінки, почуття</p>

		<p>власної гідності, усвідомленню свого творчого потенціалу; надати можливість учасникам з'ясувати, яких якостей у них не вистачає, щоб бути хорошим організатором в роботі з однолітками; підвести підсумки проведеної роботи</p> <p>Створення кодексу законів Школи лідерів.</p>
--	--	--

Очікувані результати:

- підвищення духовно-етичного, інтелектуального, творчого потенціалу молодого покоління;
- активізація й удосконалення індивідуального досвіду кожного учасника;
- розвиток творчої і соціальної ініціативи молоді, високий рівень соціально-комунікативних здібностей учнів;
- засвоєння методів організаторської роботи, прийомів ефективного спілкування та взаємодії;
- уміння вести дискусію, публічно виступати, покращуючи навички і набуваючи упевненості;
- засвоювати вміння володіти собою, приймати і виконувати правові і моральні зобов'язання
- поява інтересу до соціально-значимої лідерської діяльності в рамках школи і в соціумі;
- об'єднання підлітків в процесі організації спільних соціально значимих справ;
- участь в роботі учнівського самоврядування і реалізації проектів.
- самореалізація учасників проекту.

Бібліографія

1. Бех І.Д. Виховання особистості: Сходження до духовності: Наукове видання – К.: Либідь, 2006. – 272 с.
2. Зимівець Н.В., Лещук Н.О., Авельцева І.Н. Методика освіти «рівний – рівному»: Навч. – метод. посіб. – К.: Навчальна книга, 2002. – 127 с.
3. Клименко В. Механізм творчості: чим його розвивати // Шкільний світ. – 2002. – №3 – С. 4 – 9.
4. Лутошкин А.Н. Как вести за собой: Старшеклассникам об основах организаторской работы. – М.:Просвещение,1981. – 208 с.
5. Оржеховська В.М., Ковганич Г.Г. Учнівське самоврядування: пошук ефективних моделей і технологій: Навч. посібник. – К., 2007. – 234 с.
6. Основні орієнтири виховання учнів 1 – 11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України. Програма. – К., 2011. – 98 с.
7. Смолій Е.С. Організація і розвиток учнівської самоврядності в загальноосвітній установі. – М., 2003.
8. Школа лідерів: тренінг для лідерів шкільного самоврядування/ Автор – укладач Зюман Л.В. – Кременчук, 2007. – 92с.
9. Яковлева Є.Л. Методичні рекомендації вчителям з розвитку творчого потенціалу учнів / Під ред. В.І. Панова. – М.: Молода гвардія, 2007. – 78 с.
10. Яременко Н.С. Клуб інтелектуальних ігор. — К.: Шкільний Світ, 2005. – 128 с.